

Varberg nästa!

Nya stationsområdet i Varberg speglar den omgivande naturens element. Samtidigt blinkar stationsbyggnaden till stadens kända landmärken i trä och sten.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **ÅKE E:SON LINDMAN**

juli invigdes nya Varbergstunneln med ett tillhörande nytt stationshus och stationsområde, 150 meter norr om den tidigare stationsbyggnaden.

Det är ett omfattande infrastrukturprojekt som ingår i Västkustbanans utbyggnad och efter sex år utmynnat i ett nio kilometer långt dubbelspår som passerar genom tunneln och binder samman Varberg med Hamra.

Arkitektkontoren 02Landskap och Okidoki har arbetat parallellt med utformningen stationsbyggnaden och omgivande miljöer som bildar en länk mellan den gamla staden och Västerport, den nya stadsdelen vid havet.

Okidokis förslag "Stationen vid havet" har varit ledande för projektet och omfattar förutom en ny tågstation med vänthallar även butiker, kontor och serviceutrymmen.

– Platsen och läget så nära havet gör stationen närmast unik i Sverige. Det har också varit utgångspunkten för gestaltningen, stationen är en blinkning både till Varberg som klassisk kurort men också till flera andra kända landmärken i staden, som till exempel Varbergs fästning, vattentornen och kallbadhuset, säger Rickard Stark, ansvarig arkitekt vid Okidoki.

Varbergs kallbadhus uppfördes år 1903 i orientalisk stil och står på pålar i havet längs Strandpromenaden. Traditionerna som kurort går tillbaka till mitten av 1800-talet, när badhusen mest var något som endast överklassen hade tillgång till. Under 1900-talet blev de tillgängliga för en större allmänhet och ingick ofta som en del av vården vid sanatorier.

– Kallbadhuset i Varberg ritades med inspiration från badorts-epokens generösa arkitektur, med romantiska inslag som till

Stenen och träet
harmonierar i sin
renaste form.

I och runt stationen finns tre olika svenska graniter. Det utskjutande taket är täckt av vegetation och solpaneler.

exempel lökkupoler, säger Rickard Stark.

Samma "DNA" och exotiserande inslag återkommer i den nya stationsbyggnaden. Det är träarkitektur rakt igenom, med en konstruktion i korslaminerat trä och ett stort utskjutande tak täckt av vegetation och solpaneler.

– Trä har varit en viktig exportvara för staden där en stor andel av handeln utgått från Varberg som hamn.

Inslaget av natursten är också mycket viktig för platsens identitet.

– Varberg har mycket starka stenhuggartraditioner och fästningen är ju ett av Sveriges mest imponerade exempel på en stenarkitektur som går tillbaka till 1500-talet.

I och runt stationen finns tre olika svenska graniter, varav en är lokala Tossene Grå Bohus, och en Hallandianes som med olika bearbetningar och format både förenar golvytan med utomhusmiljöerna och förankrar byggnaden och leder vidare mot plattformarna, en våning under terminalen och vänthallen.

Stenen lever enligt Rickard Stark upp

”Med olika graniter fick vi fram en variation som blev tillräcklig för att markera rörelse och riktning på platsen.”

till byggnadens alla krav på estetik, underhåll, hållbarhet och symbolvärde.

– Det är fyra punkter som varit ledande för hela projektet.

Han återkommer till platsens betydelse och att stationen även ska gestalta naturens element.

– När det blåser och vinden från havet till exempel tar tag i byggnaden ska man kunna få associationer till en bit tyg eller badlakan som likt takets böljande hörn formar sig efter vinden.

O2Landskap ligger bakom utformningen av markbeläggningsens vågmönster som även det knyter an till havets rörelse.

– Huvudsyftet var att ta ett samlat grepp utifrån den välkända miljön. Samtidigt ville vi ha en skiftning i mönstret som inte blev för markant. Med olika graniter fick vi fram en variation som blev tillräcklig för att markera rörelse och riktning på platsen, utan att ta överhanden. Dessutom ger stenen stationen ett värdigt och gediget intryck, den bidrar till att göra platsen till den centralpunkt i staden som den ska vara. Stationen ska ju finnas där för flera generationer framåt, säger My Lekberg Hellström, landskapsarkitekt vid O2Landskap. ■

Beställare: Trafikverket och Jernhusen.

Arkitekter: Okidoki och O2Landskap

Stenleverantör: Hallindens Granit, Zaarstone, Steninredningar i Halland m fl.

Stenentreprenör: Svensson Stock och Sten